

ภาวะสังคมไทยไตรมาสหนึ่ง ปี 2565

วันจันทร์ที่ 23 พฤษภาคม 2565 เวลา 09.30 น.
ณ ห้องประชุม 521 อาคาร 5 ชั้น 2
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

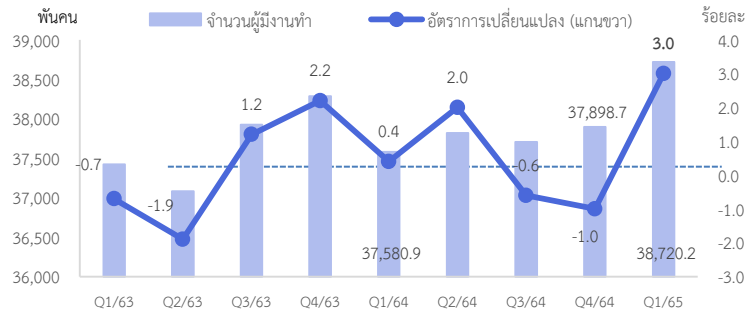

1. ความเคลื่อนไหวทางสังคม ไตรมาสหนึ่ง ปี 2565

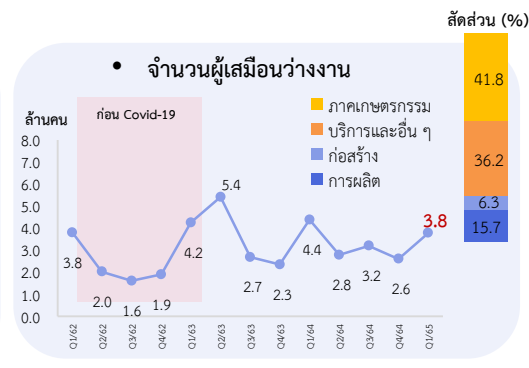
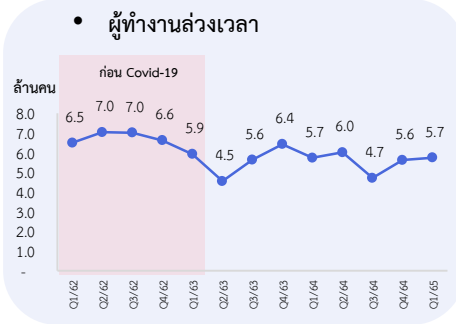
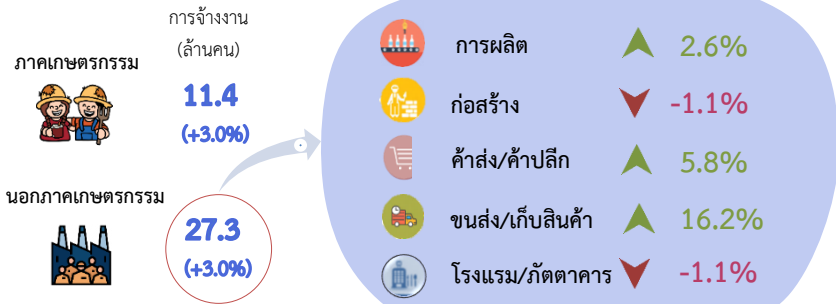
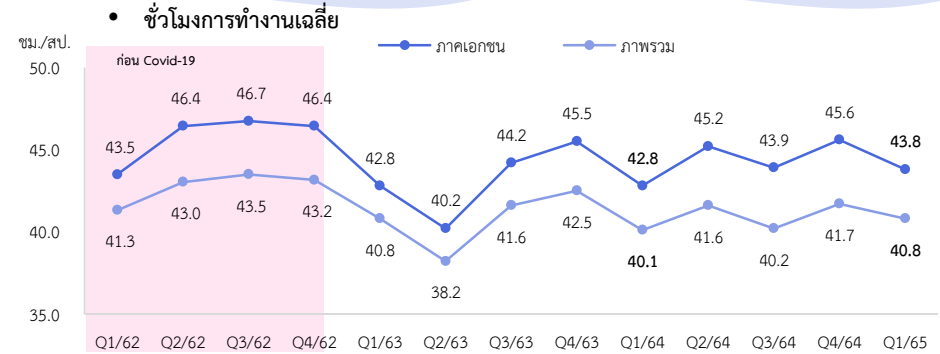
%	การจ้างงาน 	อัตราการว่างงาน 	หนี้สินครัวเรือน 	การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง
Q1/2565	+3.0	1.53	+3.9 (Q4)	-37.9
%	การบริโภคเหล้าและบุหรี่ 	คดีอาญา 	การรับแจ้งอุบัติเหตุ 	การคุ้มครองผู้บริโภค
Q1/2565	+0.6	-26.9	-33.9	-5.7

การจ้างงานในภาพรวมขยายตัวได้ดี ทั้งในภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม โดยขยายตัวได้จากสาขาการผลิต คำสั่ง/คำปลีก และขนส่ง/เก็บสินค้า แต่ในสาขาก่อสร้าง และโรงแรม/ภัตตาคาร ยังคงหดตัวเล็กน้อย

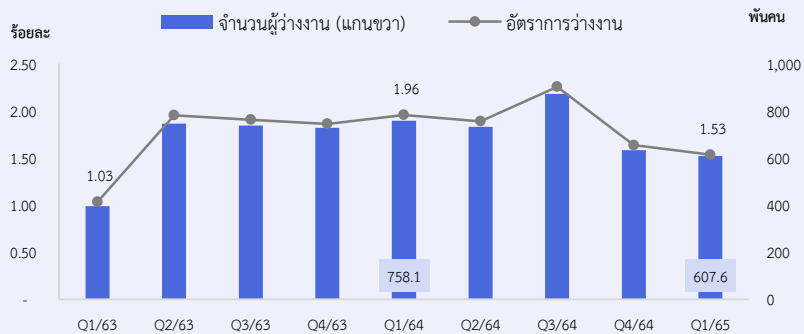

ชั่วโมงการทำงานปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น จำนวนผู้เสมือนว่างงานยังอยู่ในระดับสูง การทำงานล่วงเวลายังคงใกล้เคียงกับปีก่อนหน้า สะท้อนว่าตลาดแรงงานยังไม่ฟื้นตัวกลับมาเป็นปกติ

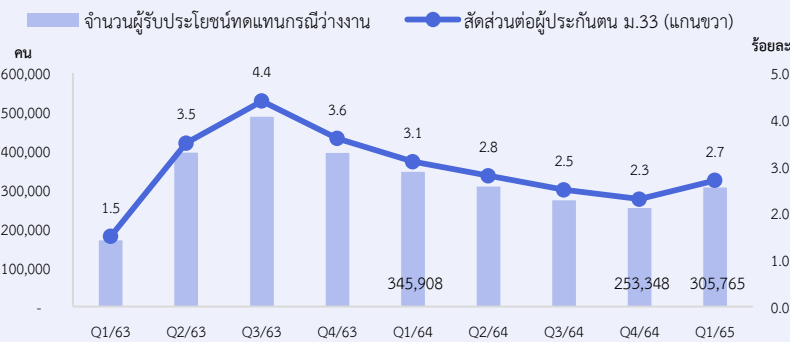

ที่มา: การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ

การว่างงาน มีจำนวนผู้ว่างงาน 6.1 แสนคน ลดลงจาก 7.6 แสนคน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.53 สำหรับผู้ว่างงานในระบบ มีจำนวนลดลงจากไตรมาสหนึ่ง ปี 2564

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ

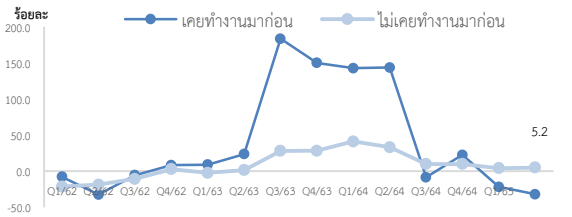

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน

สถานการณ์การว่างงานยังมีประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ ดังนี้

1 การว่างงานของผู้ที่ไม่เคยทำงานมาก่อน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

อัตราการเพิ่มขึ้นของผู้ว่างงานที่เคยและไม่เคยทำงานมาก่อน

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ

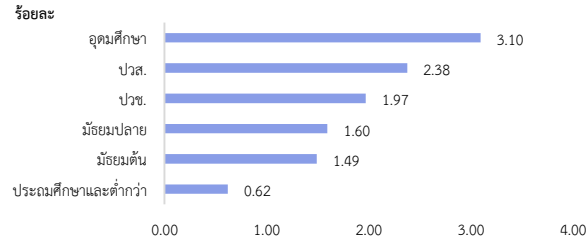
2 การว่างงานระยะยาว มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น

จำนวนผู้ว่างงานระยะยาว

3 การว่างงานในกลุ่มแรงงานที่จบการศึกษาสูง ยังคงอยู่ในระดับสูง

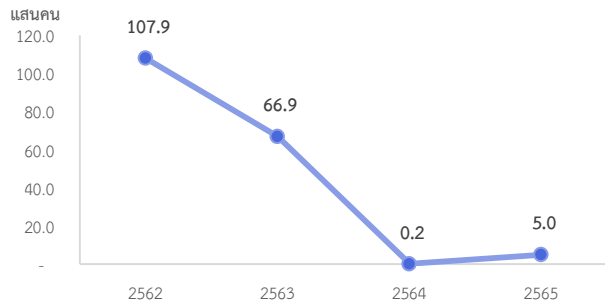
อัตราการว่างงานว่าง ตามระดับการศึกษา

การฟื้นตัวของการทำงานภาคท่องเที่ยว

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติช่วงเดือน มกราคม - มีนาคม

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สถานการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับก่อนการระบาดของ COVID-19 ขณะที่นักท่องเที่ยวไทยแม้จะมีแนวโน้มดีขึ้นจากโครงการกระตุ้นการท่องเที่ยวจากภาครัฐ แต่รายจ่ายยังไม่สามารถชดเชยการหายไปสัดส่วนของรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติได้

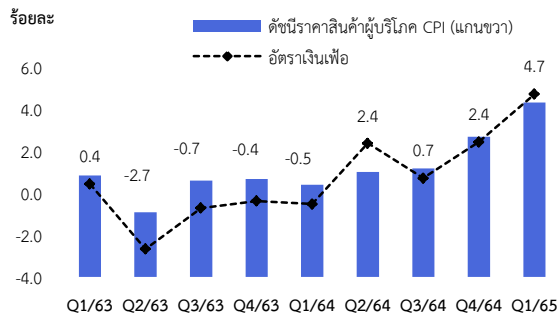

จึงต้องให้ความสำคัญกับการเปิดประเทศและดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศให้มากที่สุด

ผลกระทบของการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าต่อการทำงาน และภาระค่าครองชีพของแรงงาน

ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคและอัตราเงินเฟ้อ

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

การเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าตั้งแต่ช่วงปลายปี 2564 ส่งผลกระทบต่อแรงงานในหลายมิติ

- ผลกระทบต่อค่าครองชีพของแรงงาน
- แรงงานภาคการขนส่งจากต้นทุนราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้น
- การจ้างงานในภาคเกษตรกรรมจากราคาปุ๋ยที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก

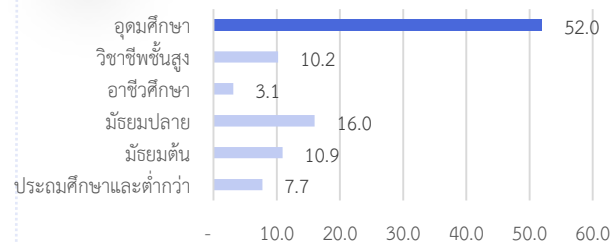
มาตรการช่วยเหลือในปัจจุบัน

- ✓ ให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติมกับผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐจนถึงเดือน ก.ย. 65
- ✓ เพิ่มเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุระหว่าง เม.ย. - ก.ย. 65
- ✓ มาตรการลดอัตราดอกเบี้ยเงินสมทบ ม.33 และ ม.39 3 เดือน (พ.ค.-ก.ค. 65) และ 6 เดือนสำหรับมาตรา 40 (ก.พ.-ก.ค. 65)

การหามาตรการแก้ไขปัญหาการว่างงานระยะยาวและการว่างงานของผู้จบการศึกษาใหม่

สัดส่วนผู้ว่างงานที่ไม่เคยทำงานมาก่อน ตามระดับการศึกษา (ร้อยละ)

ที่มา: การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ

แม้ว่าเศรษฐกิจจะเริ่มกลับมาฟื้นตัวได้ แต่

การว่างงานระยะยาวยังมีอยู่ในระดับสูง

การว่างงานของผู้จบการศึกษาใหม่ โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษา อยู่ในสัดส่วนที่สูง

ที่มา: การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หนี้สินครัวเรือน

หนี้ครัวเรือนไตรมาส 4 ปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 3.9 ชะลอลงจากร้อยละ 4.2 ในไตรมาสก่อน หรือมีสัดส่วนร้อยละ 90.1 ต่อ GDP

ณ สิ้นสุดระยะเวลา	รายปี			รายไตรมาส							
	2562	2563	2564	Q1-63	Q2-63	Q3-63	Q4-63	Q1-64	Q2-64	Q3-64	Q4-64
หนี้สินครัวเรือน (ล้านล้านบาท)1	13.49	14.04	14.58	13.50	13.59	13.77	14.04	14.14	14.28	14.35	14.58
%QoQ	-	-	-	0.1	0.6	1.3	1.9	0.7	1.0	0.5	1.6
%YoY	5.1	4.0	3.9	4.1	3.8	3.9	4.0	4.7	5.1	4.2	3.9
ผลรวมของ GDP Nominal ใน 4 ไตรมาส (ล้านล้านบาท)2	16.9	15.6	16.2	16.8	16.2	15.9	15.6	15.6	16.0	16.0	16.2
สัดส่วนหนี้ต่อ GDP (1/2)	79.9	89.7	90.1	80.3 ↑	83.9 ↑	86.8 ↑	89.7 ↑	90.8 ↑	89.5 ↑	89.6 ↑	90.1 ↑

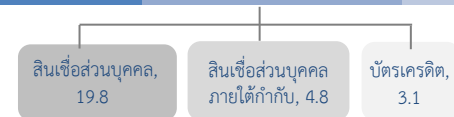
หนี้สินครัวเรือนขยายตัวชะลอลงเกือบทุกประเภทสินเชื่อ ยกเว้นสินเชื่อเพื่อยานยนต์ สินเชื่อบัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้กำกับ โดย สินเชื่อเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ ชะลอ ตามความต้องการซื้อที่อยู่อาศัยลดลง สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลอื่น ชะลอลงเล็กน้อย ตามการชะลอตัวของสินเชื่อส่วนบุคคลเป็นหลัก ขณะที่สินเชื่อบัตรเครดิต กลับมาขยายตัว ตามกิจกรรมเศรษฐกิจที่ทยอยฟื้นตัว เช่นเดียวกับสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้กำกับขยายตัวเร่งขึ้น ซึ่งเป็นกลุ่มเช่าซื้อและสินเชื่อ ด้านสินเชื่อเพื่อยานยนต์ขยายตัวเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของหนี้ครัวเรือน จำแนกรายวัตถุประสงค์ (ร้อยละ)

ณ สิ้นสุดระยะเวลา (%YoY)	2563			2564			
	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
หนี้สินครัวเรือน (รวม)	3.8	3.9	4.0	4.7	5.1	4.2	3.9
เพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์	4.5	5.1	5.7	6.4	6.3	5.8	5.0
เพื่อยานยนต์	4.4	4.1	3.4	2.9	2.7	0.3	1.2
เพื่อการประกอบธุรกิจ	1.9	2.5	4.0	6.1	7.8	7.6	6.5
เพื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคลอื่น	5.3	5.6	5.1	6.1	5.9	4.2	3.8
- สินเชื่อส่วนบุคคล	6.3	7.4	7.4	6.7	5.4	2.1	0.5
- สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้กำกับ	4.6	0.7	-0.3	3.0	9.4	18.0	21.6
- สินเชื่อบัตรเครดิต	-0.2	0.9	-1.3	6.0	4.4	-0.5	1.6
สินเชื่ออื่นๆ	-0.7	-3.9	-5.7	-8.1	-6.1	-5.1	-3.3

โครงสร้างหนี้ครัวเรือนไตรมาสสี่ 2564 (ร้อยละ)

เพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์, 34.5	เพื่อยานยนต์, 12.4	เพื่อการประกอบธุรกิจ, 18.8	เพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลอื่น, 27.8	อื่นๆ, 6.4

การก่อของหนี้ครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นหนี้เพื่อที่อยู่อาศัย (ร้อยละ 34.5) รองลงมาเป็นหนี้เพื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคลอื่น (ร้อยละ 27.8) และเพื่อประกอบธุรกิจ (ร้อยละ 18.8) ตามลำดับ

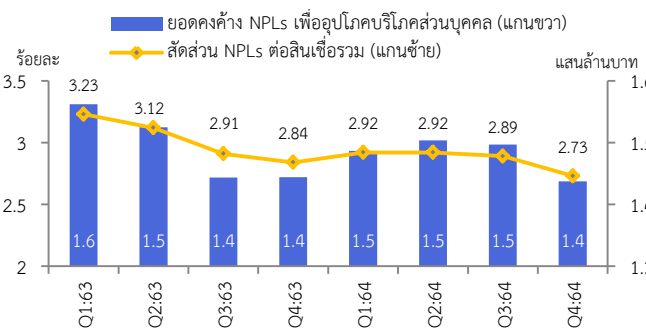
หนี้สินครัวเรือน

หนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs)

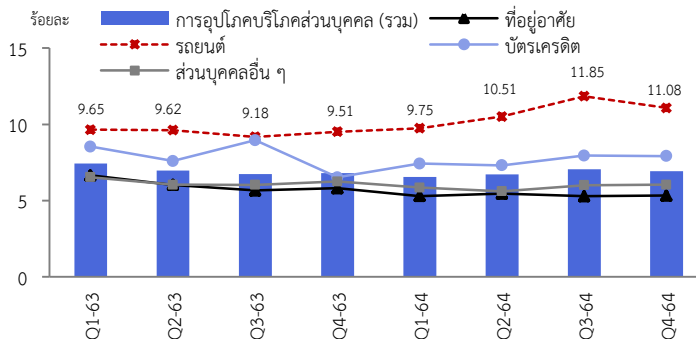

ด้านคุณภาพสินเชื่อปรับตัวดีขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินมาตรการปรับโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงิน ทำให้ไตรมาสปี 2564 สัดส่วนหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวมลดลงร้อยละ 2.73 จากร้อยละ 2.89 ของไตรมาสที่ผ่านมา

ยอดคงค้าง NPLs เพื่ออุปโภคบริโภค และ สัดส่วน NPLs ต่อสินเชื่อรวม

สัดส่วนสินเชื่อกล่าวถึงพิเศษ (สินเชื่อค้างชำระไม่เกิน 3 เดือน) รายวัตถุประสงค์ต่อสินเชื่อรวม (ร้อยละ)

อย่างไรก็ตาม ต้องเฝ้าระวัง NPLs ในสินเชื่อรถยนต์ เพราะมีสัดส่วนสินเชื่อกล่าวถึงพิเศษต่อสินเชื่อรวม สูงถึงร้อยละ 11.08 จึงมีโอกาสผิดนัด และกลายเป็นหนี้เสียได้

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประเด็นที่ต้องติดตามหนี้สินครัวเรือน

ความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือน

เนื่องจาก

- ⚠️ ครัวเรือนมีฐานะการเงินที่เปราะบางมากขึ้น จากการต้องเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจที่หดตัวมาอย่างยาวนาน ทำให้ครัวเรือนโดยเฉพาะกลุ่มรายได้น้อยมีสภาพคล่องต่ำ
- ⚠️ รายได้ครัวเรือนยังไม่ฟื้นตัว แม้การจ้างงานจะเพิ่มขึ้นแต่ชั่วโมงการทำงานยังไม่กลับมาสู่ภาวะปกติ และผู้เสมือนว่างงานยังมีจำนวนมาก
- ⚠️ ค่าครองชีพปรับตัวสูงขึ้นจากอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้น ทำให้ครัวเรือนอาจมีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับการชำระหนี้ โดยเฉพาะกลุ่มลูกหนี้สินเชื่อรถยนต์ ที่มีสัดส่วนสินเชื่อกล่าวถึงพิเศษต่อสินเชื่อรวมสูง

สัดส่วนครัวเรือนมีหนี้ (%)

45.2 → 51.5

ปี 2562 | ปี 2564

ปี 2564

มูลค่าเงินออมลดลง

การขยายตัว (ร้อยละ)

รายได้ หนี้สิน

5.1 < 25.4

สุขภาพและการเจ็บป่วย

- การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังโดยรวมลดลงในทุกโรค แต่มีภาวะความเสี่ยงด้านสุขภาพจิตเพิ่มขึ้น ขณะที่สถานการณ์การระบาดของ COVID-19 เริ่มปรับตัวดีขึ้น แต่ยังคงเร่งสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนทุกกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง 608 และสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับ COVID-19 ในมิติต่าง ๆ

จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง (หน่วย : ราย)

	2564				2565	%YOY
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q1/2565
ปอดอักเสบ	47,665	32,500	46,461	26,651	39,727	-16.7
ไข้เลือดออก	2,530	3,088	2,677	1,661	1,247	-50.7
มือ เท้า ปาก	13,023	3,723	1,360	902	619	-95.2
ไข้หวัดใหญ่	5,967	2,537	1,070	1,124	1,351	-77.4
บิด	469	351	214	169	322	-31.3
หัด	111	65	23	28	32	-71.2
ฉีหนู	245	275	269	361	201	-18.0
ใช้สมองอักเสบ	272	153	122	116	168	-38.2
อหิวาตกโรค	0	1	0	0	0	-
ไข้กาฬหลังแอ่น	5	3	3	2	2	-60.0
พิษสุนัขบ้า	0	2	1	0	1	-
รวม	70,287	42,698	52,200	31,014	43,670	-37.9
อัตราต่อประชากรแสนคน	105.7	64.2	78.5	46.6	66.0	

ที่มา : รายงานโรคเฝ้าระวัง 506 กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (ข้อมูล ณ วันที่ 19 พฤษภาคม 2565)

สัดส่วนผู้มีภาวะเสี่ยงด้านสุขภาพจิตของคนไทย (หน่วย : ร้อยละ)

	2564				2565
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
เครียดสูง	7.4	7.0	65.3	21.5	13.3
เสี่ยงซึมเศร้า	10.5	9.2	75.3	27.3	16.1
เสี่ยงฆ่าตัวตาย	4.4	4.0	44.1	15.4	8.7
เสี่ยง Burnout	10.1	2.7	66.7	25.9	16.5

ที่มา : ระบบรายงานการประเมินสุขภาพจิตคนไทย กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

ประเด็นติดตามและเฝ้าระวัง

1 การเร่งรัดการฉีดวัคซีนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้เพิ่มขึ้น โดยผู้ที่ไม่ได้รับวัคซีนมีสัดส่วนถึงร้อยละ 18.7 ขณะที่ผู้ได้รับวัคซีนเข็มกระตุ้นมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 39.1 ซึ่งต้องเร่งรัดให้มีการฉีดวัคซีนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่ม 608 ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะมีอาการรุนแรงหากติดเชื้อ

2 คัดแยกขยะติดเชื้อและทิ้งอย่างถูกวิธี การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้ขยะติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งหน้ากากอนามัยและชุดตรวจ ATK ดังนั้น ต้องมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชน

การทิ้งหน้ากากอนามัยและชุดตรวจ ATK ที่ถูกต้อง

พับ/ม้วน และใช้สายรัดพันรอบ หน้ากากอนามัย โดยไม่สัมผัสด้านใน

นำไปทิ้งเหมือนขยะทั่วไป
แยกเอกสารและบรรจุภัณฑ์ออกจากชุดตรวจที่สัมผัสสารคัดหลั่ง

กรณีพื้นที่มีระบบการเก็บขนขยะติดเชื้อ

- 1 **ถุงชั้นแรก** มัดปากให้แน่น แล้วฉีดพ่นปากถุงด้วยสารฆ่าเชื้อ เช่น แอลกอฮอล์ 70% หรือน้ำยาฟอกขาว (เช่น ไฮเตอร์)
- 2 **ชั้นถุงขยะอีก 1 ชั้น** มัดปากให้แน่น และฉีดพ่นปากถุงด้วยสารฆ่าเชื้ออีกครั้ง
- 3 นำไปไว้ที่จุดพักขยะที่จัดไว้ให้

กรณีพื้นที่ไม่มีระบบการเก็บขนขยะติดเชื้อ

- 1 **ถุงชั้นแรก** ภาชนะฆ่าเชื้อ เช่น แอลกอฮอล์ 70% หรือน้ำยาฟอกขาว ลงในถุง เพื่อทำลายเชื้อ
- 2 มัดปากให้แน่น และฉีดพ่นปากถุงด้วยสารฆ่าเชื้ออีกครั้ง
- 3 **ชั้นด้วยถุงขยะอีก 1 ชั้น** มัดปากให้แน่น และฉีดพ่นปากถุงด้วยสารฆ่าเชื้ออีกครั้ง
- 4 ประสานและนำส่ง อปท. ในพื้นที่ให้นำไปจัดการต่อ

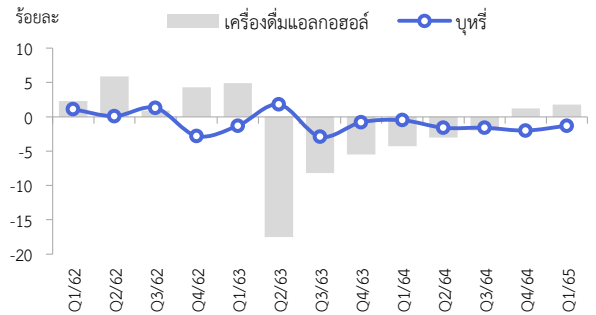
ที่มา : สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ย

- การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยโดยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 จากการเพิ่มขึ้นของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 1.8 ขณะที่การบริโภคบุหรี่ยลดลงร้อยละ 1.3 ซึ่งการผ่อนคลายมาตรการจะต้องมีการควบคุมการให้บริการของร้านอาหาร ทั้งนี้ แม้การบริโภคบุหรี่ยจะมีแนวโน้มลดลงแต่ยังต้องมีการรณรงค์ให้เลิกสูบบุหรี่ยในบ้าน เนื่องจากควันบุหรี่ยจะเป็นอันตรายต่อคนในครอบครัวจากบุหรี่ยี่มือสองและสาม รวมถึงเฝ้าระวังและกำกับดูแลการจำหน่ายบุหรี่ยไฟฟ้าบนแพลตฟอร์มออนไลน์

ประเด็นติดตามและเฝ้าระวัง

การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายการบริโภคของครัวเรือน หมวดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ย มูลค่าที่แท้จริง

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1 การควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในร้านอาหาร การผ่อนคลายมาตรการให้สามารถดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในร้านอาหารที่ผ่านการตรวจประเมิน SHA PLUS หรือ Thai Stop Covid 2 จะต้องมีการตรวจสอบการให้บริการของร้านอย่างต่อเนื่องและเข้มงวด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-19 จากร้านอาหาร

2 การรณรงค์ให้เลิกสูบบุหรี่ยในบ้าน ส่งผลในสมาชิกในครัวเรือนได้รับควันบุหรี่ยี่มือสอง และ บุหรี่ยี่มือสาม ซึ่งจะเกิดการสัมผัสสารพิษระยะยาวและส่งผลกระทบต่อสุขภาพ

บุหรี่ยี่มือ 1

ควันบุหรี่ยี่มือสอง
ดูดเข้าไปในร่างกาย

บุหรี่ยี่มือ 2

ควันบุหรี่ยี่มือสาม
หรือควันบุหรี่ยี่มือสองออกมา

บุหรี่ยี่มือ 3

อนุภาคของสารพิษจาก
ควันบุหรี่ยี่มือสองที่ตกค้างตามสิ่งของต่าง ๆ

ประเทศไทยมีผู้ที่เสียชีวิตจากควันบุหรี่ยี่มือสองประมาณ **6,000 ราย/ปี**

ที่มา : องค์การสหประชาชาติ (2564)

ดังนั้น ต้องเร่งสร้างการตระหนักรู้ของประชาชนถึงความอันตรายของการสูบบุหรี่ย รวมถึงผลกระทบของควันบุหรี่ยี่มือสองและสาม

3 การจำหน่ายบุหรี่ยไฟฟ้าบนแพลตฟอร์มออนไลน์ ปัจจุบันมีการโฆษณาและจำหน่ายบนแพลตฟอร์มออนไลน์อย่างแพร่หลาย ทำให้เยาวชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย อีกทั้งบางส่วนยังมีความเชื่อที่ว่าบุหรี่ยไฟฟ้าไม่อันตราย ไม่เสพติด

• เด็ก ม.ต้น สูบบุหรี่ยไฟฟ้าเพิ่มขึ้น

3.3% → 8.1%

ปี 2558   ปี 2564

ที่มา : Global School-based Student Health Survey, WHO (2021)

ปี 2564

คนไทยสูบบุหรี่ยไฟฟ้าประมาณ ร้อยละ 0.8 ของจำนวนผู้สูบบุหรี่ยทั้งหมด หรือเท่ากับ **78,742 คน**

ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมด้านสุขภาพของประชากร พ.ศ. 2564, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเร่งให้ข้อมูลที่ถูกต้อง รวมถึงต้องมีการบูรณาการการทำงานเพื่อกำกับดูแลและดำเนินการในทางกฎหมายอย่างจริงจัง

คดีอาญาและการเกิดอุบัติเหตุจราจร

“คดีอาญารวมลดลง การเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนและผู้เสียชีวิตลดลง

%YoY	รายปี		รายไตรมาส					
	2563	2564	Q4/63	Q1/64	Q2/64	Q3/64	Q4/64	Q1/65
คดีอาญารวมรับแจ้ง (คดี)	369,732	528,686	82,072	144,453	139,293	125,076	119,864	105,473
%YoY	-14.5	43	-23.2	35.1	45.9	46.7	46	-26.9
- ยาเสพติด	-15.6	48.1	-26.0	39.2	51.3	51.7	52.5	-29.1
- คดีชีวิตร่างกายและเพศ	-12.2	8.1	-7.5	12.7	8.1	-1.1	12.3	-18.4
- คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	-7	18.2	-6.0	9.5	16.4	29.8	17.2	-7.5
การรับแจ้งอุบัติเหตุ (ราย)	93,608	100,316	24,039	32,454	25,352	18,959	23,551	21,463
%YoY	-7.3	7.2	-7.7	22.7	29.7	-19.5	-2.0	-33.9
ผู้เสียชีวิต (ราย)	7,303	6,628	2,009	2,097	1,538	1,316	1,677	1,541
%YoY	-15.9	-9.5	-8.1	2.1	5.6	-26.2	-16.5	-26.5

ประเด็นความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่ต้องให้ความสำคัญ

- การให้ความสำคัญกับการนำผู้เสพเข้ารับการรักษาบำบัดและฟื้นฟูให้หายขาด และป้องกันการกลับมาเป็นผู้เสพซ้ำ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ติดสารเสพติดที่มีอาการทางจิต และมีพฤติกรรมที่ใช้ความรุนแรง
- การกระทำความรุนแรงต่อผู้หญิง ครอบครัวยุบรวมขจัดปัญหา และสร้างความเข้าใจกับสังคม ไม่ยอมรับและนิ่งเฉยต่อการกระทำความรุนแรง

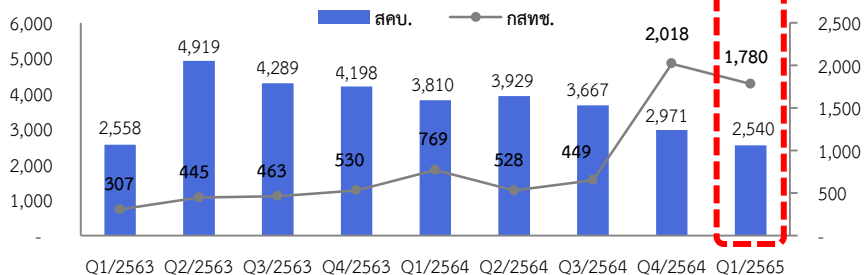
ประเด็นความปลอดภัยในการสัญจรที่ต้องให้ความสำคัญ

- แนวโน้มการเกิดอุบัติเหตุที่อาจเพิ่มขึ้นจากการเริ่มกลับมาเดินทางและมีกิจกรรมทางเศรษฐกิจอีกครั้ง รวมทั้งมีการผ่อนคลายเป็นสามารถดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในร้านอาหารได้ จึงต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบการเมาแล้วขับ
- การตรวจสอบสภาพถนนให้พร้อมใช้งานและไม่เป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง
- ทุกภาคส่วนควรบูรณาการความร่วมมือเพื่อสร้างความปลอดภัยในการเดินทาง

การคุ้มครองผู้บริโภค

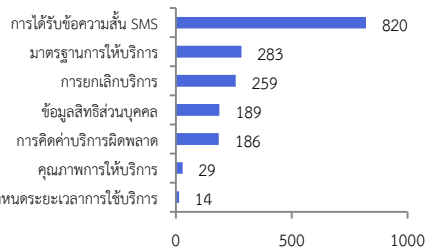
การรับเรื่องร้องเรียนของ สคบ. ลดลงร้อยละ 33.3 ขณะที่ การรับเรื่องร้องเรียนของสำนักงาน กสทช. เพิ่มขึ้นร้อยละ 131.5

การรับเรื่องร้องเรียนของ สคบ. และสำนักงาน กสทช. (หน่วย: ราย)

ที่มา : สคบ. และสำนักงาน กสทช.

ประเด็นร้องเรียนในกิจการโทรคมนาคมในไตรมาสหนึ่ง ปี 2565 (หน่วย : ราย)

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

สินค้าและบริการที่มีการร้องเรียนสูงสุด ในไตรมาสหนึ่ง ปี 2565 (หน่วย : ราย)

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

ประเด็นการคุ้มครองผู้บริโภคที่ต้องให้ความสำคัญ

1

- การหลอกลวงผู้บริโภคผ่าน Call Center เพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงที่ผ่านมา ทั้งการหลอกลวงผ่านโทรศัพท์และการส่งข้อความ SMS
- ปัจจุบันสำนักงาน กสทช. มีการดำเนินการแก้ปัญหา อาทิ ระบุภัยสายโทรเข้ามาจากต่างประเทศ อาทิ เบอร์โทรศัพท์บ้าน เบอร์ 3 หลัก 4 หลัก และเบอร์รหัสโทรศัพท์จากต่างประเทศ และตรวจสอบสายโทรเข้ามาจากต่างประเทศที่ผิดกฎหมายด้วยระบบ Test Call Generator (TCG) เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับผู้บริโภค

2

- การปนเปื้อนในอาหารที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่พบปัญหาการปนเปื้อนสารพิษและเชื้อโรคในอาหารและเครื่องดื่ม รวมทั้งการแสดงผลกลางให้ผู้บริโภคเข้าใจผิด

“บทลงโทษเบา + ขาดระบบตรวจสอบตลอดห่วงโซ่การผลิต”

ดังนั้น จึงควรมีการพิจารณา**เพิ่มบทลงโทษ**และ**จัดทําระบบการเรียกคืนสินค้าและระบบการตรวจสอบย้อนกลับ** เพื่อให้สามารถสืบพบต้นตอของปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ทั้งยังเป็นการลดโอกาสที่ผู้บริโภคจะได้รับผลกระทบจากอาหารไม่ปลอดภัยอีกด้วย

2. สถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญ ไตรมาสหนึ่ง ปี 2565

ภาวะการเรียนรู้ถดถอย : โอกาสการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

Learning loss :

“ ภาวะการเรียนรู้ถดถอยหรือการสูญเสียการเรียนรู้ ”

: การสูญเสียความรู้หรือทักษะใด ๆ และ/หรือ การชะงักงันหรือขัดขวางความก้าวหน้าทางวิชาการ

สาเหตุ

- ความไม่ต่อเนื่องในการศึกษาของนักเรียน
- การหยุดชะงักของการศึกษาในระบบ
- การออกกลางคัน
- การขาดเรียน
- การสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพ

กระทบ
ระดับการศึกษา
หน้าที่การงาน
และคุณภาพชีวิต
ในอนาคต

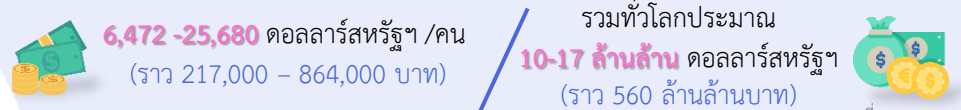
ปัจจัยอื่น ๆ อาทิ อายุ เพศ ภูมิภาคหลังทางสังคม ส่งผลต่อระดับความรุนแรงของภาวะสูญเสียการเรียนรู้ ของเด็กแต่ละคน

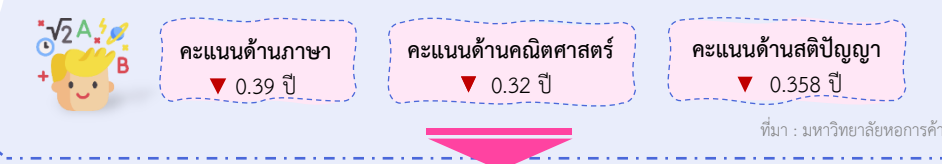
สะท้อนรายละเอียดของปัญหาที่ทับซ้อนกันหลายชั้น ต้องอาศัยความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในการแก้ไข

COVID-19 ทำให้มีการปิดเรียนยาวนาน ส่งผลให้เด็กสูญเสียความรู้อย่างรุนแรง

การปิดโรงเรียนยาวนาน 3-9 เดือน ในปี 2563 ส่งผลให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ

เด็กที่โรงเรียนปิด มีความพร้อมในการเลื่อนระดับชั้น น้อยกว่า เด็กที่โรงเรียนเปิดตามปกติ

สาเหตุ : ขาดแคลนอุปกรณ์ , ไม่มีสมาธิเรียนออนไลน์ , ผู้ปกครองไม่มีเวลาติดตาม/สอนการบ้าน , ฐานยากจน

ธนาคารโลก แนะนำให้ทุกประเทศหามาตรการเพื่อจัดการปัญหา โดยให้ความสำคัญกับ 3 ข้อ

1.

เด็กและเยาวชนทุกคนได้กลับมาเรียนที่โรงเรียนและได้รับการช่วยเหลือที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ สุขภาพ สุขภาวะทางจิต และความต้องการอื่น ๆ

2.

นักเรียนทุกคนได้รับการฟื้นฟูการสูญเสียการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.

ครูทุกคนมีการเตรียมพร้อมและสนับสนุนการจัดการกับความสูญเสียในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

กรณีประเทศไทย

ตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ นวัตกรรม **Learning Box**

- ➔ สร้างการเรียนรู้นอกห้องเรียน
- ➔ ลดข้อจำกัดด้านอุปกรณ์และสัญญาณอินเทอร์เน็ต
- ➔ ช่วยให้ครูสามารถปรับตัวและพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้
- ➔ ช่วยปิดช่องว่างทางการเรียนรู้ได้ในที่สุด
- ➔ รองรับการเปิดเรียนเมื่อสถานการณ์คลี่คลาย
- ➔ ยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ

ผลกระทบของภาวะการเรียนรู้ถดถอย ก่อให้เกิด

- การปรับตัวของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม
- เกิดการผลักดันการเรียนการสอนผ่านเทคโนโลยีอย่างกว้างขวาง และการสร้างรูปแบบทางการศึกษาใหม่ๆ อาทิ

- การเรียนรู้จากโรงเรียนมีความสำคัญลดลง และอาจจำเป็นต้องมีการปรับกระบวนการต้นกการจัดการศึกษาที่ให้ผู้เรียนเป็นฐานการเรียนรู้

- ภาครัฐและคนในสังคม จำเป็นต้องเร่งสร้าง “ระบบนิเวศการเรียนรู้และปรับปรุงโครงสร้างการศึกษาที่ส่งเสริมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต”

ความท้าทายของตลาดคาร์บอนไทย และประเด็นที่ต้องคำนึงถึง

ประเทศไทยมีความมุ่งมั่นที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยใช้ตลาดคาร์บอนเป็นกลไกสำคัญในการช่วยลดก๊าซฯ ซึ่งมีประเด็นที่ต้องพิจารณา และให้ความสำคัญในการส่งเสริมตลาดคาร์บอนไทยให้เติบโตและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาในระดับประเทศและระดับสากล

ประเทศไทย “ตั้งเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี 2593 และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net zero emissions) ได้ในปี 2608”

แผนที่นำทางการลดก๊าซเรือนกระจกของไทย ปี 2564-2573

ศักยภาพในการลดก๊าซรวม ปี 2573

≈ 115.6 ล้านตันคาร์บอนฯ

“แนวทางที่มีต้นทุนต่ำสุดในการลดก๊าซ คือ การกำหนดราคาคาร์บอน (ภาษีคาร์บอน+ตลาดคาร์บอน)”

“ตลาดคาร์บอน เป็นเครื่องมือในการลดการปล่อยก๊าซได้คุ้มค่าที่สุด”

: ปี 2564

THE WORLD BANK

ประเทศที่ใช้มาตรการด้านราคาคาร์บอน 45 ประเทศ

อยู่ระหว่างดำเนินการ 65 ประเทศ

มูลค่าการซื้อขายคาร์บอนเครดิต ≈ 8.51 แสนล้านดอลลาร์

ตลาดคาร์บอน ถูกให้ความสำคัญไว้ใน

- แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558-2593
- (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมวดหมุดที่ 10 “ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ”

สถานการณ์ตลาดคาร์บอนในประเทศไทย

การซื้อขายคาร์บอนเครดิตผ่านมาตรฐานต่างประเทศ

1

Gold Standard

Climate Partner & Sustainable Development

คาร์บอนเครดิตที่ได้รับรองมาตรฐานฯ ในปี 2559 มีเพียง 254 ล้านตันคาร์บอนฯ เพิ่มเป็น 1.74 ล้านตันคาร์บอนฯ ในปี 2564

2

การซื้อขายตามมาตรฐานในประเทศ “โครงการ T-VER”

คาร์บอนเครดิตที่ได้รับรองมาตรฐานฯ เพิ่มขึ้นจาก 0.25 ล้านตันคาร์บอนฯ ในปี 2559 เป็น 3.03 ล้านตันคาร์บอนฯ ในปี 2564

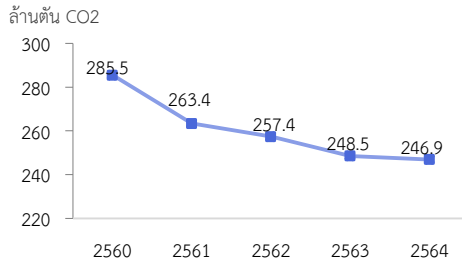
ประเด็นท้าทายในการใช้ตลาดคาร์บอนเป็นกลไกในการช่วยลดก๊าซเรือนกระจก

1 การซื้อขายคาร์บอนในประเทศไทยยังมีปริมาณน้อย เมื่อเทียบกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ปี 2564

ไทยปล่อยก๊าซ CO₂ จากการใช้พลังงานในปี 2564 246.9 ล้านตันคาร์บอนฯ สูงกว่าปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรองทั้งหมดที่มีเพียง 8.84 ล้านตันคาร์บอนฯ

การปล่อยก๊าซ CO₂ จากการใช้พลังงานของไทย

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) กระทรวงพลังงาน

3 ต้นทุนการตรวจวัด การรายงาน และการทวนสอบ (MRV) ในการรับรองคาร์บอนเครดิต (Transaction Cost) อยู่ในระดับสูง

ค่าใช้จ่ายสำหรับการรับรองจำนวนก๊าซที่ลดได้

1 ตันคาร์บอนฯ ≈ 10-30 บาท

ราคาคาร์บอนเครดิตโดยเฉลี่ยของปี 2564 ≈ 34.34 บาท/ตันคาร์บอน

ตัวอย่าง : หากรับรองจำนวน 10,000 ตันคาร์บอนฯ ≈ 100,000 - 300,000 บาท/ครั้ง/โครงการ

โครงการ T-VER จำเป็นต้องมีการจ้าง

“ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ”

ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจาก อบก. เพื่อมาตรวจวัด

ข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ทำให้ผู้ประกอบการรายย่อย และประชาชนอาจประเมินว่าไม่คุ้มค่าระหว่างต้นทุนที่เสีย และไม่มีแรงจูงใจในการเข้าร่วม

2 การขาดแพลตฟอร์มการซื้อขายและแลกเปลี่ยนคาร์บอนเครดิต

แพลตฟอร์มของ T-VER ยังอยู่ระหว่างการพัฒนา ซึ่ง อบก. ร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกำลังพัฒนา “Thailand Carbon Credit Exchange Platform”

จำเป็นต้องเร่งการพัฒนาโดยเร็ว เพื่อ

- รองรับแนวโน้มการเติบโตตลาดคาร์บอน
- สร้างความน่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้
- อุตสาหกรรมของไทยสามารถจัดการคาร์บอนเครดิตให้เป็นไปตามเป้าหมาย

4 ตลาดคาร์บอนยังไม่มีกำหนดเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซฯ ที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายของประเทศ จึงอาจทำให้การลดก๊าซฯ เป็นไปได้ช้า

ตลาดภาคสมัครใจ

ทำให้ขาดแรงจูงใจและเป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซฯ ซึ่งเป็นไปได้ช้า

ผู้เข้าร่วมที่เป็นภาคเอกชนอาจมีการปล่อยก๊าซฯ มากขึ้น และชดเชยโดยการซื้อเครดิตจากผู้สามารถลดการปล่อยก๊าซฯ

จึงอาจทำให้ภาพรวมการลดก๊าซฯ ของประเทศ เป็นไปได้ช้ากว่าเป้าหมาย

ประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ

1 การจูงใจให้ภาคเอกชนเข้าร่วมตลาดคาร์บอนมากขึ้น

ภาคเอกชนให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาการปล่อยก๊าซมากขึ้นและมีแนวโน้มความต้องการเข้าร่วมตลาดคาร์บอน ซึ่งหากมีมาตรการจูงใจอื่น ๆ จะช่วยเพิ่มจำนวนสมาชิกของโครงการ T-VER ได้มากขึ้น

2 การกำหนดเกณฑ์การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้สอดคล้องกับเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซของประเทศ

กำหนดระดับการปล่อยก๊าซพื้นฐาน (Baselines) ของแต่ละอุตสาหกรรม และเชื่อมโยงโครงการ T-VER (ตลาดภาคสมัครใจ: VCM) กับนโยบายอื่น ๆ ของภาครัฐ ซึ่งภาครัฐอาจต้องมีการผสมผสานมาตรการแบบบังคับ อาทิ การเก็บภาษีคาร์บอนที่อาจค่อยๆ นำมาบังคับใช้ เพื่อมากำกับดูแลการปล่อยก๊าซเพิ่มเติม

3 การจัดทำระบบฐานข้อมูลการซื้อขาย Carbon credit

จะช่วยให้ Platform การซื้อขายคาร์บอนเครดิตของโครงการ T-VER มีความโปร่งใส ถูกต้อง และน่าเชื่อถือมากขึ้น ทั้งยังช่วยให้ข้อมูลถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบและสามารถนำมาเชื่อมโยงกับเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซของประเทศได้อีกทางหนึ่งด้วย

4 การส่งเสริมให้มีการลงทุนในเทคโนโลยีที่สามารถลดการปล่อยก๊าซฯ หรือการลงทุนเพื่อผลิตคาร์บอนเครดิต

การลงทุนในโครงการประเภทต่าง ๆ ใน T-VER จะต้อง ใช้เงินลงทุนซึ่งบางโครงการมีต้นทุนสูงซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการเข้าร่วมของผู้ประกอบการ ดังนั้น การมีมาตรการส่งเสริมการลงทุนหรือการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยี อาทิ จัดหาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำหรือผู้ที่ต้องการลงทุนเพื่อผลิตคาร์บอนเครดิต

5 การสร้างการรับรู้ และส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการซื้อขายคาร์บอนเครดิต

ปี 2563 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำโครงการเข้าร่วมกว่า 35 โครงการ ซึ่งนอกจากจะสามารถช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการปล่อยก๊าซฯ ได้แล้ว ยังทำให้ชุมชนมีรายได้จากการขายคาร์บอนเครดิต และนำรายได้ดังกล่าวมาพัฒนาชุมชนได้อีกด้วย

3

บทความ

“สภาพปัญหาการหลอกลวงยุคดิจิทัล
และแนวทางแก้ไข”

สถานการณ์การหลอกลวงผ่านการสื่อสารสมัยใหม่

การหลอกลวงผ่านการสื่อสารสมัยใหม่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

สถิติการหลอกลวงทางโทรศัพท์/SMS ทั่วโลก

ปี 2564

460
ล้านครั้ง

เพิ่มขึ้นจากปีก่อน
58%

ที่มา: Whoscall (2021)

สหรัฐอเมริกา

ปี 2563

ร้องเรียนอาชญากรรม
ทางคอมพิวเตอร์

7.9
แสนครั้ง

มูลค่าความเสียหาย
4,200
ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา: FBI (2020)

สหภาพยุโรป

ปี 2563

56%

มีประสบการณ์ถูกหลอกลวง
อย่างน้อย 1 รูปแบบ (ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา)

ที่มา: Ipsos (2020)

สถิติการหลอกลวงทางโทรศัพท์/SMS ประเทศไทย

การหลอกลวงทางโทรศัพท์

ปี 2564

มากกว่า
6.4
ล้านครั้ง

เพิ่มขึ้น
270%

SMS หลอกลวง

เพิ่มขึ้น
57%

ข้อมูลการแจ้งความและร้องเรียนปี 2564

กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (บช.สอท.)

ผู้เสียหายจากแก๊ง
คอลเซ็นเตอร์

1,600
ราย

1,000
ล้านบาท

มูลค่าความเสียหาย

ศูนย์ช่วยเหลือและจัดการปัญหาออนไลน์ 1212

มีการร้องเรียน

48,513
ครั้ง

ช่วงเดือนมกราคม - พฤศจิกายน 2564

เพิ่มขึ้นเท่าตัว

ที่มา: Whoscall (2021)

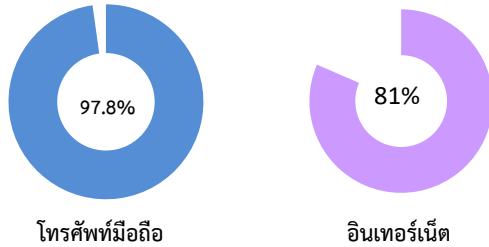
การตระหนักถึงภัยจากการหลอกลวงผ่านอินเทอร์เน็ตและการสื่อสารสมัยใหม่

สศช. ร่วมกับบริษัทศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ จำกัด (SAB) สํารวจการหลอกลวงผ่านอินเทอร์เน็ต/การสื่อสารสมัยใหม่ กลุ่มประชากรช่วงอายุ 17-77 ปี จำนวน 5,798 ตัวอย่าง ในพื้นที่ 20 จังหวัด ทั่วประเทศ โดยแบ่งประเภทการหลอกลวงเป็น 4 กลุ่มใหญ่ 21 รูปแบบ คือ หลอกลวงผ่านการซื้อขาย หลอกลวงข้อมูลส่วนตัว หลอกลวงโดยอ้างว่าจะให้ผลประโยชน์ และหลอกลวงโดยอาศัยความสัมพันธ์/ความสงสาร

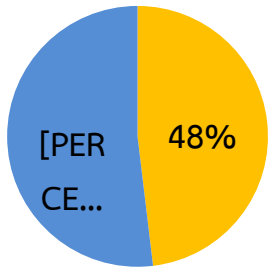

คนไทยเกือบครึ่งมีประสบการณ์ถูกหลอกลวงในช่วง 1 ปี และประมาณ 2 ใน 5 ตกเป็นเหยื่อ

การใช้งานโทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ตของคนไทย

มีประสบการณ์ถูกหลอกลวงในรอบ 1 ปี

ตกเป็นเหยื่อ 42.6%

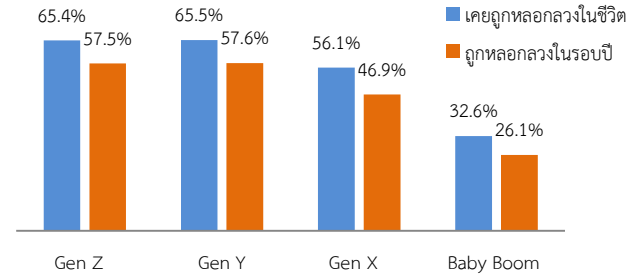
4.8% ถูกขโมยข้อมูลส่วนตัว

39.9% สูญเสียเงิน/ทรัพย์สินมูลค่าเฉลี่ย 2,400 บาทต่อคน

ที่มา: สศช. และ บริษัทศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ จำกัด (SAB)

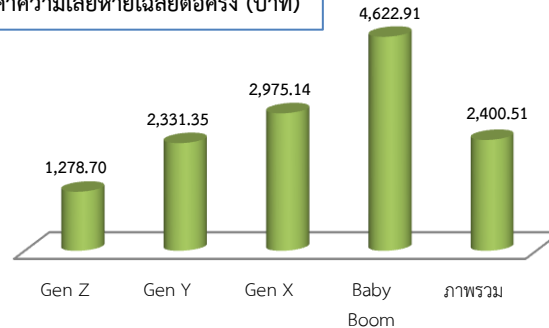

Gen Y และ Gen Z ถูกหลอกลวงสูงกว่า Gen X และ Baby Boomer

Facebook และมือถือเป็น 2 ช่องทางสำคัญของการหลอกลวง

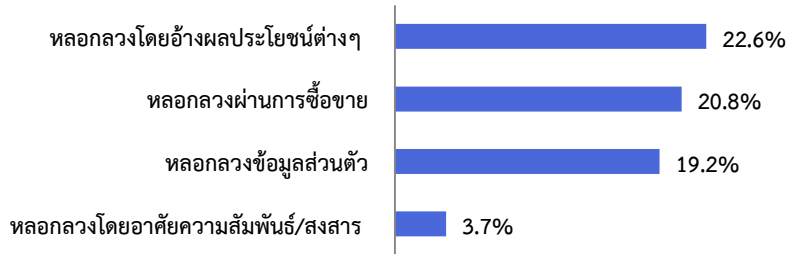
มูลค่าความเสียหายเฉลี่ยต่อครั้ง (บาท)

กลุ่ม Baby Boomer มีมูลค่าความเสียหายเฉลี่ยต่อครั้งสูงที่สุด

การตระหนักถึงภัยจากการหลอกลวงผ่านอินเทอร์เน็ตและการสื่อสารสมัยใหม่ (ต่อ)

การหลอกลวงโดยอั่งจะให้ผลประโยชน์พบมากที่สุด

ประเภทย่อย การหลอกลวง

อีเมล/SMS หลอกลวง (Phishing)	17.0%
หลอกลวงขายสินค้าออนไลน์ได้ของไม่ตรงคุณสมบัติ	14.2%
หลอกลวงว่าได้รับรางวัล/ถูกรางวัล	13.8%

อัตราการ ตกเป็นเหยื่อ

หลอกลวงขายสินค้า แล้วไม่ได้รับของ	82.6%
หลอกลวงขายสินค้า แต่ได้ของไม่ตรงคุณสมบัติ	77.9%
หลอกลวงให้บริจาค	59.5%

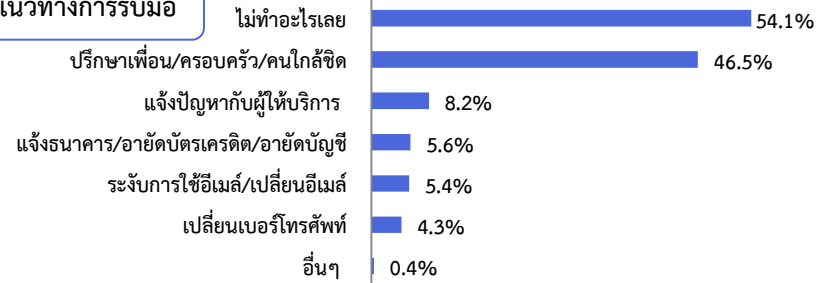
มูลค่าความเสียหายเฉลี่ย

อีเมล/SMS หลอกลวง (Phishing)	25,968 บาท
หลอกลวงขอข้อมูลบัตรเครดิต	11,850 บาท
การหลอกลวงให้ลงทุน	11,686 บาท

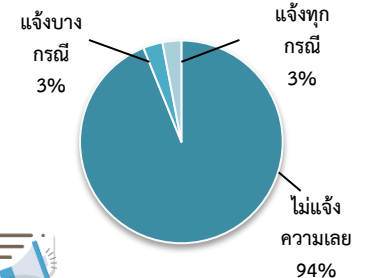

ผู้ตกเป็นเหยื่อมากกว่าครึ่งหนึ่ง ไม่มีการดำเนินการใดๆ และเห็นว่าการป้องกัน/จัดการปัญหาของภาครัฐยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

แนวทางการรับมือ

การแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง

ช่องทางการแจ้งเบาะแส/ร้องเรียน

สถานีตำรวจในท้องที่ที่เกิดเหตุ	89.7%
Call center สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	62.1%
กสทช. (กรณีพบ SMS/โทรศัพท์ หลอกลวง)	22.5%

ที่มา: สศช. และ บริษัทศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ จำกัด (SAB)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกหลอกและการเอาตัวรอด

พฤติกรรมเสี่ยงในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ และบุคลิกภาพส่วนบุคคล เป็นปัจจัยสำคัญที่เปิดโอกาสให้ตกเป็นเหยื่อการหลอกหลวง

ประเภท	พฤติกรรมเสี่ยงในการใช้เทคโนโลยี	บุคลิกภาพส่วนบุคคล
หลอกหลวงผ่านการซื้อขาย	-สนทนาทางโทรศัพท์กับคนแปลกหน้า -ไม่เชื่อกความน่าเชื่อถือของผู้ขาย -จ่ายเงินผ่านช่องทางออนไลน์ที่ไม่เชื่อถือ	-ตัดสินใจเร็ว -เชื่อคนง่าย ไวใจคนง่าย
หลอกหลวงข้อมูลส่วนตัว	-กดคลิกลิงค์ที่ไม่ทราบที่มา -บันทึกยูสเซอร์เนม/พาสเวิร์ดในเครื่องสาธารณะ -เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวบนอินเทอร์เน็ต -ไม่มีการตรวจสอบข้อมูล/ข้อความ -ไม่อ่านข้อตกลงและเงื่อนไข -ใช้รหัสผ่านเดิมเป็นเวลานาน	-ชอบทำตามผู้อื่น -ไม่มีเข้าใจการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ดีพอ -มีความอยากได้ อยากรวยเร็ว -ไม่รอบคอบ/ไม่ตรวจสอบข้อมูล
หลอกหลวงโดยอ้างว่าจะให้ผลประโยชน์ต่าง ๆ	-ตอบกลับข้อความ/SMS จากคนแปลกหน้า -ไม่ใช้ซอฟต์แวร์ป้องกันไวรัส	-ตัดสินใจเร็ว -ไม่รอบคอบ/ไม่ตรวจสอบข้อมูล -มีความอยากได้ อยากรวยเร็ว -มีความมั่นใจในตนเองสูง -ใช้ชีวิตคนเดียวเป็นส่วนใหญ่
หลอกหลวงโดยอาศัยความสัมพันธ์/ ความสงสาร	สนทนาทางโทรศัพท์กับคนแปลกหน้า	-ใช้ชีวิตคนเดียวเป็นส่วนใหญ่ -เป็นคนอ่อนไหวง่าย -ไม่รอบคอบ/ไม่ตรวจสอบข้อมูล

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการหลอกหลวง ลดโอกาสตกเป็นเหยื่อ

- ลดการตกเป็นเหยื่อได้ในทุกรูปแบบของการหลอกหลวง
- มีบางรูปแบบการรับรู้ข่าวสารอาจไม่มีผล

- หลอกหลวงมัลแวร์
- ถูกแฮ็กบัญชีธนาคาร/โซเชียลมีเดีย
- หลอกขอข้อมูลบัตรเครดิต/เดบิต

เทคโนโลยีและทักษะ/กลยุทธ์ของมิจฉาชีพเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและการตกเป็นเหยื่อ

- สร้างเครื่องมือในการหลอกหลวง เช่น แอปพลิเคชันกู้เงิน สมัครงาน หรือเป็นตัวเชื่อมไปสู่การขโมยข้อมูล
- การสื่อสารและโน้มน้าวใจ การสร้างความน่าเชื่อถือ การคัดเลือกเหยื่อ การสร้างช่องทางที่หลากหลายในการเข้าถึงเหยื่อ

ที่มา: สศช. และ บริษัทศูนย์วิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและธุรกิจ จำกัด (SAB)

ข้อจำกัดและข้อเสนอต่อการแก้ไขปัญห

ข้อจำกัดในการรับมือ

การลอบกลวงมีการพัฒนา
รูปแบบใหม่ๆ มีความซับซ้อน
และแนบเนียนมากขึ้น

ข้อมูลการลอบกลวง
มีความกระจัดกระจาย
การรวบรวม/จัดเก็บข้อมูล
ยังไม่เป็นระบบ

การจัดการปัญหา
การลอบกลวงของหน่วยงาน
ภาครัฐยังไม่มีประสิทธิภาพ
เท่าที่ควร

การลอบกลวงในหลายกรณี
มีลักษณะเป็นองค์กร
อาชญากรรมและ
อาชญากรรมข้ามชาติ

ข้อเสนอต่อการแก้ไขปัญห

1

สร้างภูมิคุ้มกันในการใช้ชีวิตยุคดิจิทัลโดยรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้
แก่ประชาชน เกี่ยวกับรูปแบบการลอบกลวงต่างๆ

- ให้ความรู้เท่าทัน และไม่ตกเป็นเหยื่อการลอบกลวง
- ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและแจ้งเบาะแส

2

สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนที่เป็นตัวกลางเชื่อมต่อการสื่อสารในการช่วย
หยุดหรือควบคุมปัญหาการลอบกลวงก่อนที่จะกระจายสู่สังคมในวงกว้าง

- กำหนดให้กลุ่มธุรกิจแพลตฟอร์มการค้าต่างๆ สร้างเงื่อนไขการสมัคร
สมาชิกที่รัดกุมและเข้มงวด

3

พิจารณาตั้งหน่วยงานเฉพาะที่มีหน้าที่กำกับดูแล ป้องกันและป้องปราม
การลอบกลวงผ่านอินเทอร์เน็ตและการสื่อสารสมัยใหม่

- เป็นศูนย์ข้อมูลกลาง ข่าวสาร การประสานงาน การพัฒนาเครื่องมือในการป้องกัน
และการตรวจการกระทำผิดในเรื่องดังกล่าวร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

4

สร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการปราบปรามอาชญากรรม
ข้ามชาติทางไซเบอร์

- โดยการประสานข้อมูล ข่าวสาร และการอำนวยความสะดวกในการสืบสวน/
สอบสวนของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ขอขอบคุณ

Download เอกสาร : https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=socialoutlook_report

